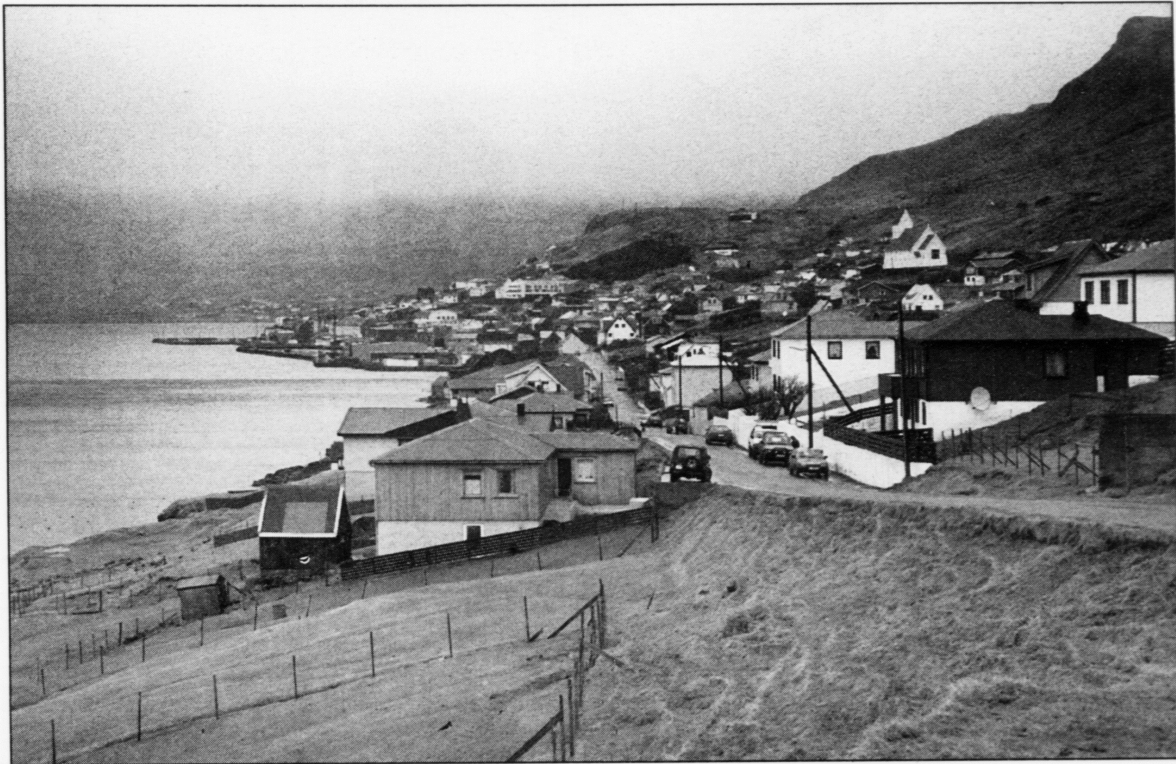

Jóansøkan 1999

Gud gleðir tann, ið glaður er...

Biðin um at skriva nakrar hugleiðingar og hugmyndir í jóansøkublaðið 1999 - seinasta jóansøkan á Tvøroyri í hesi öldini - skal eg royna at gera støduna upp.

Samfelagsliga gongur betri enn fyri árum síðani, um enn ikki nóg gott. Vinnuliga gongur betri bæði á sjógv og á landi, men við uml. 6-7 fiskavirkjum í oynni kann neyvan rokast við fleiri slíkum virkjum. Vónandi kunnu verandi virkir økja um framleiðslu og góðsking, so fleiri arbeidsplass verða tøk - hóast hetta tykist trupult. Fleiri skip eru seld úr oynni, og tað tykist vera ógjørligt at fáa innflutningsloyvi til nýggj skip - eitt nú til ídnaðar- og rækvaveiðu, hóast kvoturnar ikki verða troyttar.

So statt mugu vit konstatera, at tað verða ikki tey tiggjutsal arbeidsplassini at finna innan høvudsinnuna. Og fjarstøðan hjá miðøkinum avmarkar luttøku í tí almennu og privatu servicetænastuni, har fleiri túsund vinna nógvan pening við at klippa hvørjum øðrum.

Tí er tað og verður tað neyðugt alsamt at minna á, at neyðugt verður við alternativari vinnu til fiskivinnuna, um Suðuroyggin skal virliva.

Vit eru á einum vegamóti. Fólkatalið stendur í stað og minkar í ávísam kommunum. Ungdómurin er burtur - tað sæst best við at kanna fróttargreinar og luttøkuna. Men eitt mugu vit altíð minnst til, og tað er, at vit koma onga leið, um vit ikki sjálvir - hvør í sínum

lagi - berjast hvønn dag fyri okkara sök. Vit kunnu ikki rokna við, at aðrir ganga á odda, okkara vegna. Vit mugu sjálvi royna at fáa onnur at skilja okkara støðu, til tess at tey, ið sita við avgerðar-rættinum fáa sum mest av innliti í okkara viðurskifti. Og her meti eg komandi oljuvinnuna sum bjargingina fyri oynna. Oljuvinnan kann, saman við teimum virkjum, ið verða sett á stovn, skapa nógva arbeidsplass, og rúmd verður eisini fyri fólk við hægri útbúgvingum, soleiðis, at vit koma í eina sunna ringrás, - móttvegis støduni í dag.

Vit megna at broyta gongdina, har vit hava avgerðarrættin, og vit megna viðari útbýgging, um vit fáa landsstýri og lögtingi at skilja okkara støðu betri enn í dag.

Tað, sum nú umræður er, at tey næstu 1000-2000 ikki flyta burtur - 1000 fluttu burtur frá 1989-99. Rættast hevði verið, um landsstýrið/løgtingið setti nakrar samfelagsfrøðingar at kanna landspartar-nar/oyggjarnar í Føroyum, so nøkur tøl koma á borðið, bæði hvat viðvíkur fólka-samanseting, tí vinnuliga, inntøku-møguleika, peningarnøgð, búsetingarliga o.s.fr.

Onkur tosar um yvirupphiting av føroyska búskapinum. Áðrenn slíkt verður tveitt út í fjølmiðlarnar, átti viðkomandi at kanna allar Føroyar. Eg veit, hvar tað er ov heitt - men eg veit eisini, hvar tað er nærmast frostmarkinum. Tí verður neyðugt framyvir, at landsstýrið fremur ein differentieraðan landspolitikk, har onkur glóð verður tikin úr tí stóra

bálinum og lögð, har ið óskukalt er. T.d. hevði tað verið heilt natúrligt, at t.d. fiskivinnuumsitingin varð flutt til Klaksvíkar, at t.d. vaktar- og bjargingartænastan varð flutt í Eysturoynna og oljumál-astýrið til Suðuroyar. Í hesum tøkni-tíðum er tað einasta, ið krevst, at vit hava politikarar, ið tora at seta embætismannin til viks og fremja ein skilagóðan lansepolitikk. Í lötuni tykist tað í fleiri førum, at politikarin fremur tann politik, ið embætismaðurin heldur verða rætt. Tað skuldi verið øvugt.

Er tað skilagott, at tað í hesum vesturlenska landinum Føroyum, at summi øki í landinum hava eina miðal skattaskylduga inntøku á 60.000 kr. í miðal, meðan onnur óproduktiv liggja á 120.000 kr. Er tað skilagott, at teir í-búgvir, ið hava samband við meginøki 10-12 ferðir dagliga sjóvegis fáa fast samband undir havbotninum, meðan onnur, ið hava eitt dagligt samband ikki kunnu fáa hetta tvífaldað.

Í amtstíðini áttu vit og høvdu vit fast sjóvegis samband bæði innanlands og uttanlanda (Smyril og Føring), so í hesum fullveldisdögum eiga suðringar at umhuga, um tað kanska var ein skilagóð loysn, at Suðuroyggin varð amt, meðan restin av Føroyum gerst fullveldi. Tvær kanónir rúmast ovast á Litla Dímun at peika norður-yvir - og fiski- og oljuríkið er sunnanfyri.

Á jóansøku skal verða rúmd fyri stutt-leika og skemti. Rasmus Effersøe skriv-aði jú »Til gaman og álvara«, og

Páll Vang, býrádsformaður á Tvøroyri

sjálvandi fylgja vit í fótasporinum hjá okkara bygdamanni - og fari eg tí at bjóða øllum vælkomin á jóansøku við ørindinum:

Gud gleðir tann, ið glaður er, hann er av Gudi kær, hann hevur ongar óndar tankar, meðan hans hjarta lær.

Góða Jóansøku
Páll Vang